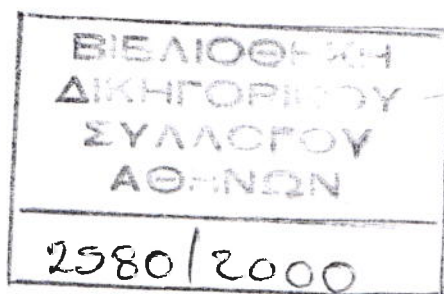

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ
ΤΟΥ
ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΟ
ΤΟΜΟΣ ΜΙ΄
1999

ΑΘΗΝΑ
1999

μένως η σχετική αγωγή της ήταν απορριπτέα (όπως είχε κριθεί και πρωτόδικως), ως κατ' ουσίαν αβάσιμη. Έτσι, όμως, κρίνοντας το Εφετείο και απορρίπτοντας την έφεση της αναιρεσειούσας Τράπεζας κατά της πρωτόδικης απόφασεως, που είχε αποφανθεί με όμοιο τρόπο, εσφαλμένα ερμήνευσε και εφάρμοσε τις παραπάνω ουσιαστικές διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες αρκούσε ενταύθα για την ενεργητική νομιμοποίηση της αναιρεσειούσας ενάγουσας το γεγονός ότι το οριστικό κλείσιμο του παραπάνω λ/σμού είχε συντελεσθεί (10.11.1989) πριν από το χρόνο της πρώτης συζητήσεως της αγωγής στο πρωτοβάθμιο Δικαστήριο (23.10.1991). Επομένως είναι βάσιμος και πρέπει να γίνει δεκτός ο από το αρ. 559, αριθμ. 1, ΚΠολΔ πρώτος λόγος της αιτήσεως, ακολούθως δε ν' αναιρεθεί η προσβαλλομένη απόφαση και να παραπεμφθεί η υπόθεση για περαιτέρω εκδίκαση στο ίδιο Εφετείο, αφού είναι δυνατή η σύνθεσή του από άλλους δικαστές.

Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών 10544/1997

Προεδρεύων: Στ. Σκάβδης

Εισηγητής: Αθ. Δαββέτας

Δικηγόροι: Βαρ. Γκινοπούλου, Θ. Λύτρας, Στ. Κοντόπουλος

Τραπεζική ενέγγυος πίστωση. Υποχρέωση τήρησης οδηγιών εντολέα. Έλλειψη ζημίας. Ευθύνη εντολοδόχου - πιστοδότριας τράπεζας.

Επί τραπεζικής ενεργού πιστώσεως η εντολοδόχος - πιστοδότρια τράπεζα έχει υποχρέωση αυστηρής τήρησης των οδηγιών του εντολέα της. Μόνη όμως η μη τήρηση των οδηγιών αυτών δεν στοιχειοθετεί και ευθύνη της τράπεζας, αν δεν αποδεικνύεται και συγκεκριμένη ζημία αιτιωδώς αποδιδόμενη στη μη τήρηση των οδηγιών. Τέτοια είναι και η περίπτωση τράπεζας που παραδίδει τα φορτωτικά και συνοδευτικά έγγραφα στον αγοραστή έναντι υποσχετικών επιστολών, αντί έναντι συναλλαγματικών αποδοχής του, όπως είχε εντολή.

Με την υπό κρίση αγωγή η ενάγουσα ισχυρίζεται ότι είναι έμπορος έχουσα την εμπορική της κατοικία στην Γερμανία, ότι το Φεβρουάριο του 1991 συμφώνησε με τον πρώτο εναγόμενο εργολάβο δημοσίων και ιδιωτικών έργων, κατοικούντα και ασκούντα το επάγγελμά του στην Ελλάδα, να του πωλήσει τα λεπτομερώς αναφερόμενα στο αγωγικό δικόγραφο κατ' είδος, αριθμό, ειδικότερα χαρακτηριστικά και τιμή μονάδος αυτοκίνητα και μηχανήματα χωματουργικών εργασιών, αντί συνολικού τιμήματος 93.000 γερμανικών μάρκων, το οποίο πιστώθηκε και συμφωνήθηκε να καταβληθεί ως εξής: α) μέρος αυτού εκ 48.000 DM μέχρι την 15.3.1991 μέσω ανέκκλητης ενέγγυας πίστωσης από την δεύτερη εναγομένη κατόπιν εντολής του πρώτου και β) το υπόλοιπο σε τρεις ισόποσες δόσεις, των 15.000 DM η κάθε μία με δήλη ημέρα καταβολής τους την 1.4.91, 1.5.91 και 1.6.91, χάριν των οποίων και προς εξασφάλιση της πωλήτριας ο αγοραστής θα έπρεπε να αποδεχθεί αντίστοιχης λήξης ισόποσες συναλλαγματικές. Ότι η δεύτερη εναγομένη κατέβαλε για λογαριασμό του πρώτου το ποσό της ενέγγυας πίστωσης μέσω της ανταποκρίτριάς της στην Γερμανία Τράπεζας, συγχρόνως όμως ανέλαβε έναντι της ενάγουσας την υποχρέωση να παραδώσει στον πρώτο εναγόμενο τα συνοδευτικά των εμπορευμάτων και αναγκαία για τον εκτελωνισμό τους στην Ελλάδα έγγραφα, έναντι παραλαβής από αυτόν αντίστοιχων με τις ανωτέρω εξοφλητικές δόσεις του υπολοίπου τιμήματος συναλλαγματικών, προκειμένου να τις παραδώσει εν συνεχεία στην ενάγουσα, ότι η ίδια εναγομένη παρέδωσε στον συνεναγόμενο της

τα ανωτέρω έγγραφα και του παρέσχε την δυνατότητα να παραλάβει τα πωληθέντα εμπορεύματα από το Τελωνείο, χωρίς όμως να λάβει από αυτόν συναλλαγματικές για το υπόλοιπο του τιμήματος, αλλά αντ' αυτών υποσχετικές επιστολές, παραβαίνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την προαναφερθείσα συμβατική υποχρέωσή της, ότι ο πρώτος εναγόμενος δεν κατέβαλε το υπόλοιπο του τιμήματος κατά τις συμφωνηθείσες λήξεις των υποσχετικών επιστολών καταστάς έκτοτε υπερήμερος ως αγοραστής, αλλά και αδικαιολόγητα πλουσιότερος σε βάρος της περιουσίας της ενάγουσας και ότι η δεύτερη εναγομένη με την ως άνω αθέτηση συμβατικής υποχρεώσεώς της, που συνιστά επιπλέον παράνομη και υπαίτια εκ μέρους της συμπεριφορά, ζημίωσε την ενάγουσα κατά το ποσό του μη εξοφληθέντος υπολοίπου του τιμήματος.

Η τραπεζική ενέγγυα πίστωση είναι ιδιαίτερη μορφή συμβάσεως μιας τράπεζας και ενός παραλήπτη εμπορευμάτων υπό αποστολή ή παράδοση αποτελούσα έκταξη υπό ευρεία έννοια, κατά την οποία η τράπεζα αναλαμβάνει την υποχρέωση να ανοίξει πίστωση υπέρ του αποστολέα (συνήθως πωλητού) των υπό παράδοση εμπορευμάτων (βλ. ΑΠ 81/57, ΕΕμπΔ Θ' 139, ΕφΑθ 9188/84, ΕΕμπΔ ΛΖ' 470, ΠολΠρΑθ 1724/97, ΕΕμπΔ ΜΗ' 484-488 με τις εκεί περαιτέρω παραπομπές και σύμφωνες παρατηρήσεις *Αγγ. Γκούσκου*). Στη σύμβαση αυτή η τράπεζα εκπληρώνει πλήρως τις υποχρεώσεις της με το άνοιγμα της πιστώσεως και την πληρωμή του δικαιούχου. Περαιτέρω, όταν επιχειρείται διακανονισμός για την είσπραξη πιστωθέντος τιμήματος επί διεθνούς συναλλαγής και ανεξάρτητα από την σύναψη ή μη τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης μεταξύ του παραλήπτη - αγοραστή των εμπορευμάτων και κάποιας τράπεζας, ο δικαιούχος του τιμήματος αποστολέας - πωλητής στην αλλοδαπή μπορεί να δώσει οδηγίες σε μεσολαβούσα Ελληνική τράπεζα για τη διαδικασία που πρέπει να τηρηθεί προκειμένου να εισπραχθεί η απαίτηση. Στην περίπτωση αυτή μεταξύ της τράπεζας και του εντολέα της αλλοδαπού δικαιούχου της απαιτήσεως δημιουργείται ιδιαίτερος συναλλακτικός δεσμός και υποχρέωση της τράπεζας να τηρήσει ορισμένη συμπεριφορά σύμφωνη με τις δοθείσες προς αυτήν οδηγίες, ώστε να μην ζημιωθεί ο εντολέας της, η οποία συνάγεται από τους αποδίδοντες εθιμική τραπεζική πρακτική Ομοιόμορφους Κανόνες Είσπραξης Αξιών του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, (I.C.C. - Uniform Rules for Collection, έκδοση αριθ. 322 με ισχύ από 1.1.1979) και σε περίπτωση σχετικής παραβάσεως με ζημιογόνο αποτέλεσμα επάγεται για την Τράπεζα περαιτέρω υποχρέωση αποζημιώσεως, (βλ. *Εφης Τζίβα*, Υποσχετική Επιστολή, ΕΕμπΔ ΜΖ' 467, 468-470 και σημειώσεις 7 και 8, επίσης *Απ. Καραγκουνίδη*, Η ευθύνη της τράπεζας έναντι των πελατών της από την παραβίαση υποχρεώσεων προστασίας, Αρμ. 1995, 442, 445 επ.). Στην προκειμένη περίπτωση η αξίωση της ενάγουσας κατά της β' εναγομένης θα μπορούσε να βρει έρεισμα στην παραβίαση υποχρεώσεως προστασίας που υπέχει η δεύτερη έναντι της πρώτης κατά τα εκτιθέμενα στην προηγούμενη σκέψη, λόγω μη συμμορφώσεώς της με συγκεκριμένες οδηγίες σχετικά με την είσπραξη του υπολοίπου του επιδίκου πιστωθέντος τιμήματος. Όμως η ενάγουσα δεν προσδιορίζει ποία ήταν συγκεκριμένα η ζημία της από την μη τήρηση των δοθεισών προς την εναγομένη τράπεζα οδηγιών και ειδικότερα από την λήψη προς εξα-

σφάλιση της αποπληρωμής του τιμήματος υποσχετικών επιστολών του α' εναγομένου και όχι συναλλαγματικών και ούτε ποιός ο αιτιώδης σύνδεσμος της συμπεριφοράς αυτής με τη μη πληρωμή του υπολοίπου τιμήματος. Κατ' αυτόν τον τρόπο αποβαίνει αδύνατο στην εναγομένη ν' απαντήσει για ν' αμυνθεί και στο Δικαστήριο να τάξει τα ανάλογα θέματα αποδείξεως, η δε αγωγή παρίσταται ως αόριστη. Εξάλλου, ανεξάρτητα από την αοριστία της δεύτερης αγωγικής βάσης εξ αδικπραξίας έναντι της β' εναγομένης για τον ίδιο ως άνω λόγο, ήτοι λόγω μη προσδιορισμού της ζημίας από την φερομένη ως παράνομη συμπεριφορά και του αιτιώδους μεταξύ τους συνδέσμου, η βάση αυτή παρίσταται και ως μη νόμιμη, ενόψει του ότι η εν λόγω συμπεριφορά δεν θα ήταν παράνομη και χωρίς τον προαναφερθέντα μεταξύ των διαδίκων συναλλακτικό δεσμό, (βλ. Ολομ. ΑΠ 967/73, ΝοΒ 22, 505).

Διοικητικό Πρωτοδικείο Αθηνών 897/1999

Προεδρεύων: Γ.-Ε. Παπαγεωργίου

Εισηγήτρια Ελ. Τσολακούδη

Δικηγόροι: Ι. Φιλιππάτος, Κ. Βαρδακαστάνης (δικ. αντ. ΝΣΚ)

Προστασία καταναλωτή. Συμβάσεις από απόσταση. Αθέμιτη και παραπλανητική διαφήμιση. Επιβολή προστίμου. Πλείονες παραβάσεις. Επιμέτρηση προστίμου.

Είναι μη νόμιμη η υπουργική απόφαση που με βάση το αρ. 14 παρ. 3 ν. 2251/94 επιβάλλει ενιαίο πρόστιμο για πλείονες παραβάσεις, αντί του ορθού που είναι η επιβολή ιδιαίτερου προστίμου για κάθε παράβαση που πρέπει να επιμετράται ειδικώς.

Επειδή η παρ. 10 του αρ. 4 του ν. 2251/16.11.94 «περί προστασίας των καταναλωτών» ορίζει ότι: «Σε κάθε σύμβαση από απόσταση ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα να υπαναχωρήσει αναιτιολογήτως μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής του αγαθού ή της υπηρεσίας, αν δεν συμφωνήθηκε μικρότερη προθεσμία, επιστρέφοντας το αγαθό στην αρχική του κατάσταση...». Εξάλλου, οι παρ. 2, 3α, 5 και 6γ του αρ. 9 του ίδιου νόμου, ορίζουν ότι: «Απαγορεύεται κάθε διαφήμιση, το περιεχόμενο ή η μορφή της οποίας προκαλεί ή ενδέχεται να προκαλέσει πλάνη στα πρόσωπα στα οποία απευθύνεται ή στων οποίων τη γνώση περιέρχεται και, εξαιτίας της πλάνης αυτής, μπορεί να επηρεάσει την οικονομική τους συμπεριφορά (παραπλανητική διαφήμιση)... Για να κριθεί αν μία διαφήμιση είναι παραπλανητική, λαμβάνονται υπόψη όλα τα στοιχεία της και ιδίως οι ενδείξεις σχετικά με: α) τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του αγαθού ή της υπηρεσίας, όπως η διαθεσιμότητα, η φύση, η εκτέλεση, η σύνθεση, η μέθοδος και η ημερομη-